

นิพนธ์ต้นฉบับ

ความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ในเขตสุขภาพที่ 5 ของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี

กุลธิดา กิ่งสวัสดิ์^{1,*} ปริญญญา จิตอร่าม¹ สุทธิศักดิ์ สุริรักษ์¹
พรชัย ขุนคงมี¹ จิรนนท์ ตูลชาติ¹ ศุภนิจ ทับชัย¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ทศนคติที่มีต่อวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการศึกษาต่อ และความต้องการในการจัดการเรียนการสอนในเขตสุขภาพที่ 5 โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 372 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 77.15) มีอายุเฉลี่ย 32.81 ปี (± 7.81) ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข (ร้อยละ 47.04) มีรายได้น้อยกว่า 20,000 บาท (ร้อยละ 77.20) และ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อวิทยาลัยอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณา แยกตามองค์ประกอบพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาคือ อาจารย์ ($\bar{X} = 4.13$), การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.87$) ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสาขาสาธารณสุขศาสตร์ (ร้อยละ 28.23) รองลงมาคือ สาขาระบาดวิทยาและสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 21.77) และสาขาวิจัยและนวัตกรรม (ร้อยละ 19.09) ตามลำดับ เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่ (ร้อยละ 48.78) รวมถึงเพื่อเพิ่มพูนทักษะด้านความรู้และการวิจัย (ร้อยละ 31.71) โดยมีความต้องการเรียนทั้งแบบ In-class และ Online ในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษาเป็นแหล่งทุนของตนเอง และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการศึกษาต่อ ได้แก่ ทุนการศึกษา ช่วงเวลาการเรียนการสอน และทัศนคติต่อสถาบัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) อย่างไรก็ตาม ในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็น และในปัจจุบันผู้เรียนมีความต้องการเรียนที่สามารถเรียนได้ทั้งออนไลน์และในชั้นเรียน โดยไม่กระทบต่องานประจำที่ทำอยู่ และยังคงส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในงานประจำอีกทางหนึ่งด้วย

คำสำคัญ: ความต้องการศึกษา บัณฑิตศึกษา เขตสุขภาพที่ 5

¹ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี

* Corresponding author: kunthida.king@gmail.com

Original Article

The Demand of Graduated Degree Studied in Public Health Region 5
Of Sirindhorn College of Public Health SuphanburiKunthida Kingsawad^{1,*}, Parinya Jitaram¹, Sutthisak Surirak¹,
Pornchai Khunkongme¹, Jiranan Tullachat¹, Supanij Tabchai¹

Abstract

This survey research aimed to determine the demand of graduated degree studied in public health region 5 of Sirindhorn College of Public Health Suphanburi. Moreover, the guideline of teaching and program management will be prepared from the results of this study. The samples were public health officers and related officers who worked in public health office, hospital and health promoting hospital. Questionnaires were administered to 372 alumni from accidental sampling. The result shown more than half of samples were female (77.15%), average age 32.18 year old (± 7.81), technical health position (47.04%), income less than 20,000 bath. The sample's attitude to Sirindhorn College of Public Health Suphanburi were good ($\bar{x} = 4.11$). When each aspect was considered, it was found the image were highest level ($\bar{x} = 4.32$), followed by teacher ($\bar{x} = 4.13$) and teaching management ($\bar{x} = 3.87$), respectively. The most interesting master's degree program was public health (28.23%), followed by epidemiology and environmental (21.77%), innovation and research (19.09%), health education and behaviour (18.55%) and health informatics (17.07%), respectively. The samples had a study goal to a great job (48.78%) and improve knowledge, skill and research (31.71%). Most of the samples planned to during weekend in an online program and sit in class. The fundamental, study period and the attitude were affected the needs to study for a master's degree at a level of significance ($p\text{-value} < 0.05$). However, a course design should be related with a demand of student. A student would be studying in online and in-class and support their work.

Keywords: The demand of studied, Graduated degree, public health region 5

¹ Sirindhorn College of Public Health Suphanburi

* Corresponding author: kunthida.king@gmail.com

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ของโลกมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอย่างมากมาย ทั้งมีสาเหตุจากภาวะโลกร้อน การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ การเปิดการค้าเสรี การก้าวเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุ หรือการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลต่าง ๆ ล้วนก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ และปัญหาสาธารณสุขต่าง ๆ¹ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 “VUCA World (วูกาเวิลด์)” ประกอบไปด้วย V: Volatility (ความผันผวน), U: Uncertainty (ความไม่แน่นอน), C: Complexity (ความซับซ้อน) และ A: Ambiguity (ความคลุมเครือ) กระบวนการเรียนรู้ยุคใหม่จึงมีความสำคัญกับการพัฒนาผู้นำซึ่งจะต้องเริ่มจากการรู้จักตัวเองให้ดีโดยการพัฒนาด้านสู่การพัฒนาคน และพัฒนางานด้วยการแสวงหาความรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย² เพื่อนำไปปรับใช้ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวัน และการดำเนินงาน โดยที่มนุษย์ในยุคปัจจุบัน จะมีการแสวงหาหนทางต่าง ๆ เพื่อที่จะนำตนเองไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และได้หันมาให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อช่วยทำให้เกิดความก้าวหน้าในหน้าที่การงานที่สูงขึ้น รวมทั้งการประสบความสำเร็จในอนาคต การศึกษาในระดับสูงสามารถก่อให้เกิดการสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม สามารถช่วยทำให้เกิดการพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพขั้นสูง³ ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่วิชาชีพและตนเอง รวมถึงทำให้สามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน⁴

ประเทศไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยมีเป้าหมายที่จะนำพาประเทศไปสู่ “ประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” โดยการพัฒนาความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

อาทิ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน และทุนอื่น ๆ อีกทางหนึ่งด้วย โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ⁵ ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ หากประชากรได้รับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุม จะส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกด้าน และการศึกษายังเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ⁶ นอกจากการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีแล้ว ในปัจจุบันยังนิยมเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในระดับประกาศนียบัตร และระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะในระดับปริญญาโท ในการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ในระดับปริญญาโท หรือประกาศนียบัตร โดยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนควรมีความหลากหลาย เช่น ควรมีการจัดการเรียนออนไลน์ และการเรียนในชั้นเรียน ให้มีสัดส่วนใกล้เคียงกันทั้งในวันธรรมดาและวันเสาร์-วันอาทิตย์⁷ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน การจัดการศึกษาในระดับปริญญาโท มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนให้มีศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาตนเองและประเทศ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญ มีทักษะการทำงานที่สูง⁸

สถาบันพระบรมราชชนก เป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. 2562 โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “เป็นสถาบันอุดมศึกษา เฉพาะทางชั้นนำของอาเซียน สร้างกำลังคนด้านสุขภาพเพื่อชุมชน สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” มีภารกิจหลักในการสร้างกำลังคนด้านสาธารณสุขเพื่อดูแลสุขภาพของชนในชุมชน โดย

การผลิตบัณฑิตและพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะทางวิชาชีพ และมีคุณธรรมจริยธรรม^{9, 10} และวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ตั้งอยู่ในเขตสุขภาพที่ 5 จึงจำเป็นต้องศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาและหลักสูตรระยะสั้น ในเขตสุขภาพที่ 5 ประกอบด้วย จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาและหลักสูตรระยะสั้น ทศนคตที่มีต่อวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี สถาบันพระบรมราชชนก ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการศึกษาต่อ และรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนในเขตสุขภาพที่ 5 และยังสามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรต่างๆ ของวิทยาลัยการสาธารณสุขให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรด้านสาธารณสุขและผู้ที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาและหลักสูตรระยะสั้น ในเขตสุขภาพที่ 5
2. เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาของบุคลากรสาธารณสุข ในเขตสุขภาพที่ 5
3. เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี สถาบันพระบรมราชชนก
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาและหลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี ของบุคลากรด้านสาธารณสุข ในเขตสุขภาพที่ 5 เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน – ธันวาคม 2563

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรทางด้านสาธารณสุขในเขตสุขภาพที่ 5 ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 908 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 52 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป 11 แห่ง โรงพยาบาลศูนย์ 4 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 8 แห่ง คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรประมาณค่าสัดส่วนกรณีไม่ทราบขนาดของประชากร¹¹ ได้กลุ่มตัวอย่าง 372 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง รายได้

ส่วนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ ความประสงค์/ความคาดหวัง/ความต้องการในการศึกษาต่อ สาขาที่ต้องการศึกษาต่อ สาเหตุที่ต้องการศึกษาต่อ เป้าหมายของการนำความรู้ไปใช้ทุนในการศึกษา

ส่วนที่ 3 ทัศนคติต่อสถาบันด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน (8 ข้อ) ด้านการจัดการเรียนการสอน (7 ข้อ) ด้านอาจารย์ผู้สอน (10 ข้อ) เป็นแบบ Rating scale จำนวน 25 ข้อ โดยใช้มาตรวัดของเคิร์ท (Likert's scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมายของระดับทัศนคติต่อสถาบัน ไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง มีทัศนคติที่ดีมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง มีทัศนคติที่ดี

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง มีทัศนคติระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง มีทัศนคติที่ไม่ค่อยดี

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง มีทัศนคติที่ไม่ดี

ส่วนที่ 4 แนวทางการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ รูปแบบการศึกษา ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอน ช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน โดยได้ค่า Validity เท่ากับ 1.00 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ทัศนคติต่อสถาบันฯ ความต้องการศึกษาต่อ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ

(Percentage) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD) และค่าเฉลี่ย (Average : $\bar{X}$)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้สำหรับวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล แหล่งทุนการศึกษา รูปแบบการเรียนการสอน และทัศนคติต่อสถาบันฯ กับความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยใช้การทดสอบแบบไค-สแควร์ (Chi-square Test)

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี เลขที่ PHCSP-A2563/01-7 เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2563

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 287 คน (ร้อยละ 77.15) และเพศชาย 85 คน (ร้อยละ 22.85) มีอายุเฉลี่ย 32.81 ปี (SD = 7.81, Min = 23, Max = 59) ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 175 คน (ร้อยละ 47.04) รองลงมา คือ เจ้าพนักงานสาธารณสุข 119 คน (ร้อยละ 31.99) และอื่นๆ ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพ เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข นักวิชาการทันตสาธารณสุข นักวิชาการสิ่งแวดล้อม และเจ้าพนักงานเภสัชสาธารณสุข จำนวน 78 คน (ร้อยละ 20.97) มีรายได้น้อยกว่า 20,000 บาท 237 คน (ร้อยละ 77.20) รองลงมา คือ รายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท 48 คน (ร้อยละ 15.64) และรายได้ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท 22 คน (ร้อยละ 7.17) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n = 372)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	85	22.85
หญิง	287	77.15
2. อายุ (ปี)		
< 32	198	53.23
32 – 40	115	30.91
41 – 50	53	14.25
> 50	6	1.61
($\bar{X}$ = 32.81, SD = 7.81, Min = 23, Max = 59)		
3. ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน		
- นักวิชาการสาธารณสุข	175	47.04
- เจ้าพนักงานสาธารณสุข	119	31.99
- พยาบาลวิชาชีพ	30	8.06
- นักวิชาการทันตสาธารณสุข	26	6.98
- นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	10	2.69
- เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข	6	1.62
- เจ้าพนักงานเภสัชสาธารณสุข	6	1.62
4. รายได้ (บาท)		
< 10,000	2	0.54
10,001 – 20,000	235	63.17
20,001 – 30,000	65	17.47
30,001 – 40,000	48	12.90
> 30,001	22	5.91

2. ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาและหลักสูตรระยะสั้น

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จำนวน 237 คน (ร้อยละ 63.71) และระดับปริญญาเอก จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.23) ในสาขาสาธารณสุขศาสตร์ 105 คน (ร้อยละ 28.23) รองลงมาคือ สาขาพยาบาลวิทยาและสิ่งแวดล้อม 81 คน (ร้อยละ 21.77) สาขาวิจัยและนวัตกรรม 71 คน (ร้อยละ 19.09) สาขาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ 69 คน (ร้อยละ 18.55) และสาขาการจัดการข้อมูล

สารสนเทศด้านสุขภาพ 46 คน (ร้อยละ 17.07) ตามลำดับ โดยมีสาเหตุในการศึกษาต่อเพื่อความรู้เพิ่มเติม 107 คน (ร้อยละ 28.76) เพื่อเพิ่มทักษะด้านการค้นคว้าและวิจัย 36 คน (ร้อยละ 9.68) เพื่อปรับอัตราเงินเดือน 18 คน (ร้อยละ 4.84) ตามลำดับ มีเป้าหมายในการนำความรู้ไปใช้เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน 278 คน (ร้อยละ 15.09) รองลงมา คือ ผลิตงานวิจัยเชิงวิชาการ 56 คน (ร้อยละ 15.09) และผลิตนวัตกรรมใหม่ 37

คน (ร้อยละ 9.97) ตามลำดับ ทุนการศึกษา บิดา/มารดา กู้ยืม 112 คน (ร้อยละ 30.11) ดัง
สำหรับการศึกษาต่อจากตนเอง 260 คน (ร้อยละ 69.89) และจากบุคคลอื่น ได้แก่ สามเณร/ภรรยา
แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของความต้องการการศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่าง (n=372)

ความต้องการศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท)		
- ไม่ต้องการศึกษาต่อ	123	33.06
- ต้องการศึกษาต่อ	249	66.94
2. สาขาวิชาที่ต้องการศึกษา		
- วิจัยและนวัตกรรม	71	19.09
- ระบาดวิทยาและสิ่งแวดล้อม	81	21.77
- การจัดการข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพ	46	12.37
- สาธารณสุขศาสตร์	105	28.23
- สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์	69	18.55
3. สาเหตุในการต้องการศึกษาต่อ		
- เพื่อศึกษาเพิ่มพูนความรู้เพิ่มเติม	107	28.76
- เพื่อเพิ่มทักษะด้านการค้นคว้าและวิจัย	36	9.68
- เพื่อพัฒนานวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์ทางด้านสาธารณสุข	12	3.23
- เพื่อความก้าวหน้าของตำแหน่งในที่ทำงาน	191	51.34
- เพื่อปรับวุฒิการศึกษา	8	2.15
- เพื่อปรับอัตราเงินเดือน	18	4.84
4. เป้าหมายในการนำความรู้ไปใช้		
- ผลิदनวัตกรรมใหม่	37	9.97
- ปรับปรุงการดำเนินงาน	278	74.93
- ผลิตงานวิจัยเชิงวิชาการ	56	15.09
5. ทุนการศึกษา		
- ตนเอง	222	59.86
- สามเณร/ภรรยา	102	27.42
- บิดา/มารดา	38	10.22
- กู้ยืม	8	2.15
- ญาติ	2	0.54

3. ความต้องการในการจัดการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีการสอนในชั้นเรียนอย่างเดียว 157 คน (ร้อยละ 42.20) รองลงมา คือ การสอนทั้ง Online และในชั้นเรียน 153 คน (ร้อยละ 41.13) และการสอน Online อย่างเดียว 62 คน (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ มีการเรียนด้วยการเรียนรายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ 260 คน (ร้อยละ 69.89) และเน้น

การทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว 112 คน (ร้อยละ 30.11) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการเรียนในวันเสาร์-อาทิตย์ 296 คน (ร้อยละ 79.57) และวันจันทร์ – วันศุกร์ 76 คน (ร้อยละ 20.43) และต้องการเรียนด้วยภาษาไทย 368 คน (ร้อยละ 98.92) และเรียนด้วยภาษาอังกฤษ 4 คน (ร้อยละ 1.08) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของความต้องการในการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มตัวอย่าง (n=372)

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. รูปแบบการสอน		
- การสอน Online อย่างเดียว	62	16.67
- การสอนในชั้นเรียนอย่างเดียว	157	42.20
- การสอนทั้ง Online และในชั้นเรียน	153	41.13
2. รูปแบบการเรียน		
- เน้นการทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว	112	30.11
- การเรียนรายวิชาและทำวิทยานิพนธ์	260	69.89
3. ช่วงเวลาในการเรียนการสอน		
- วันจันทร์ – วันศุกร์	76	20.43
- วันเสาร์ – วันอาทิตย์	296	79.57
4. ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอน		
- ภาษาไทย	368	98.92
- ภาษาอังกฤษ	4	1.08

4. ทศนคติต่อวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อวิทยาลัยและสถาบันพระบรมราชชนกอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.11) เมื่อพิจารณาแยกตามองค์ประกอบ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ = 4.32) รองลงมาคือ อาจารย์ ($\bar{X}$ = 4.13), การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 3.87) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4 โดยพบว่า

ทัศนคติด้านภาพลักษณ์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีความเชี่ยวชาญด้านสาธารณสุขและชุมชน ($\bar{X}$ = 4.61) ด้านอาจารย์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์สามารถเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานในชุมชน ($\bar{X}$ = 4.38) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X}$ = 4.29)

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อวิทยาลัยการสาธารณสุข สิรินคร จังหวัดสุพรรณบุรีในแต่ละด้าน (n = 372)

ทัศนคติต่อวิทยาลัยการสาธารณสุข สิรินคร จังหวัดสุพรรณบุรี	$\bar{X}$	SD	ระดับทัศนคติ
1. ภาพลักษณ์	4.32	0.62	ดีมาก
2. การจัดการเรียนการสอน	4.13	0.47	ดี
3. อาจารย์ผู้สอน	3.87	0.52	ดี

$\bar{X}$ = 4.11, SD = 0.51, Min = 3, Max = 5

5. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา (ระดับปริญญาโท)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา (ระดับปริญญาโท) พบว่า แหล่งทุนการศึกษา รูปแบบการเรียนการสอน และทัศนคติต่อสถาบัน กับความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา (ระดับปริญญาโท) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value < 0.05) ดังแสดงในตารางที่ 5

สอน และทัศนคติต่อสถาบัน กับความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า ทุนการศึกษา ช่วงเวลาในการเรียนการสอน และทัศนคติต่อสถาบัน มีความสัมพันธ์กับการเข้ารับการการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา (ระดับปริญญาโท) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value < 0.05) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล แหล่งทุนการศึกษา รูปแบบการเรียนการสอน และทัศนคติต่อสถาบัน กับความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา (ระดับปริญญาโท) (n = 372)

ปัจจัย	ความต้องการศึกษาต่อ	
	χ^2	p-value
เพศ	-0.0423	0.4164
อายุ	0.0212	0.6963
ทุนการศึกษา	0.2924	0.0000
รูปแบบการสอน	0.0743	0.1525
รูปแบบการเรียน	0.0642	0.2166
ช่วงเวลาในการเรียนการสอน	0.1966*	0.0001
ทัศนคติต่อสถาบัน	-0.1348*	0.0092

* p-value < 0.05

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาและหลักสูตรระยะสั้น ในเขตสุขภาพที่ 5 และเพื่อหารูปแบบในการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาที่เหมาะสมของ

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้ที่สนใจศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาส่วนมากจะพบได้ในเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของทัศนีย์ ขาติไทย (2555) เนื่องจาก ความต้องการในการพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานที่

เพิ่มขึ้นในปัจจุบันนี้ เพศหญิงมีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในสังคมปัจจุบันที่สูงขึ้นและการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา (ระดับปริญญาโท) จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ซึ่งผู้ที่สนใจศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา มีความหลากหลาย ได้แก่ นักวิชาการสาธารณสุข เจ้าพนักงานสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข นักวิชาการทันตสาธารณสุข นักวิชาการสิ่งแวดล้อม และเจ้าพนักงานเภสัชกรรม¹² ดังนั้น ผู้ที่สนใจศึกษาต่อจะมีความต้องการโดยเฉพาะในสาขาที่ตนเองสนใจ ได้แก่ ด้านสาธารณสุขศาสตร์ ด้านระบาดวิทยาและสิ่งแวดล้อม ด้านวิจัยและนวัตกรรม ด้านสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ และด้านการจัดการข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสภาการสาธารณสุขชุมชนได้กำหนดสาขาวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชนไว้ 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มส่งเสริมสุขภาพและอนามัยชุมชน, กลุ่มป้องกัน ควบคุมโรค ระบาดวิทยา สถิติและการวิจัยทางด้านสาธารณสุข, กลุ่มตรวจประเมิน การบำบัดโรค เบื้องต้น การดูแลช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพ และการส่งต่อ, กลุ่มอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม และกลุ่มบริหารสาธารณสุขและกฎหมายสาธารณสุข¹³ เนื่องจากความต้องการการพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพด้านสาธารณสุข ซึ่งส่งผลต่อการจัดรายวิชาให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ศึกษาโดยควรเน้นด้านการสาธารณสุขในชุมชน ด้านการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการการดูแลสุขภาพของประชาชน และระบบบริการสุขภาพของประเทศ และการพัฒนาด้านของบุคลากรด้านสาธารณสุขและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. ทศนคติที่มีต่อวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา (ระดับปริญญาโท) โดยเฉพาะในด้านภาพลักษณ์ของสถาบันและอาจารย์ผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับ

การศึกษาของทัศนีย์ ชาตไทย (2555) และพรรณพนัช จันทา และอัจฉริยา ปราบอริพาย (2558) ที่พบว่า ความต้องการด้านสถาบันของนักศึกษาโดยภาพรวมจะขึ้นอยู่กับชื่อเสียงคุณภาพของอาจารย์ผู้สอนเป็นแรงจูงใจและความต้องการด้านสถาบันการศึกษา เนื่องจาก ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาจำนวนมากที่เปิดสอนในสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต ภาพลักษณ์ของสถาบันและอาจารย์ผู้สอนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดแรงจูงใจในการศึกษาต่อ

3. รูปแบบของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนนั้นมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา (ระดับปริญญาโท) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศรดา ชัยสุวรรณ (2559), สุพัฒน์ อาสนะ, เสาวลักษณ์ ศรีตาเกษ, กฤษกันทร สุวรรณพันธุ์, สุทิน ชนะบุญ, อิศักดี พาจันทร์ และคณะ (2562), และธาวุฒิ ปลื้มสำราญ (2553) ที่กล่าวไว้ว่า ช่วงเวลาที่ต้องการศึกษาต่อจะเป็นในภาคพิเศษ (วันเสาร์ – วันอาทิตย์)^{2, 7, 15} เนื่องจาก การศึกษาต่อในวันเสาร์-อาทิตย์ นอกเวลาราชการนั้นไม่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานประจำของผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา และยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปช่วยในการปฏิบัติงาน รวมทั้งยังสามารถนำงานวิจัยที่ได้จากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาไปใช้ในการสนับสนุนและพัฒนางานประจำได้อีกทางหนึ่งด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. การพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะในระดับปริญญาโท ควรมีการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ศึกษา ร่วมกับศักยภาพของทีมงานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี โดยควรจัดหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนนอกเวลาราชการหรือวันเสาร์-อาทิตย์ โดยเน้นทั้งการ

เรียนในชั้นเรียนและการวิจัยให้เกิดการพัฒนา
ร่วมกัน

2. ในการพัฒนาหลักสูตรระดับ
บัณฑิตศึกษา (ระดับปริญญาโทหรือเอก) ควรมี
การพัฒนาไปพร้อมกันกับการพัฒนาคุณภาพ
อาจารย์เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สถาบัน และ
ยังเป็นแรงจูงใจให้ผู้สนใจเข้ามาศึกษาต่อ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบในผู้ที่
สำเร็จการศึกษากับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ของ
สถาบันพระบรมราชชนก เพื่อจะได้นำผลการวิจัย
มาใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการและพัฒนา
หลักสูตรให้เป็นไปตามความต้องการของผู้สนใจ

2. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพในกลุ่ม
ผู้บริหารของหน่วยงานด้านสาธารณสุขเพื่อศึกษา
ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรที่อยู่ในองค์
เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้วิเคราะห์ร่วมกับผล
การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ในการปรับปรุงหลักสูตรใน
ครั้งต่อไป

3. ควรมีการนำผลการศึกษาที่ได้มา
วิเคราะห์ร่วมกับความต้องการอัตลักษณ์ด้าน
สาธารณสุขของประเทศไทย เพื่อวางแผนในการ
จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวโน้มการ
เปลี่ยนของระบบสุขภาพของไทย

เอกสารอ้างอิง

1. วิรงรอง แก้วสมบูรณ์, สุธิดา วรโชติธนน, คัดค
นางค์ ศรีพัฒนะพิพัฒน์, รุจิรา หมั่นทอง, กษมา
นับถือดี, เขมพรพรช บุญโญ, สรยา ศิริเพชร.
(2561). การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เตรียมความ
พร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติ
ใหม่แห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2564). วารสาร
ควบคุมโรค, 44(1), 50-62.
2. ศรีดา ชัยสุวรรณ. การปรับตัวสู่ความเป็นเลิศ
เมื่อเกิดภาวะถดถอยของอุดมศึกษาเอกชนไทย.
รายงานสืบเนื่องในการประชุมวิชาการ
ระดับชาติ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่ง

ประเทศไทย ประจำปี 2559 มหาวิทยาลัยภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น วันที่ 24
กรกฎาคม พ.ศ. 2559. ขอนแก่น :มหาวิทยาลัย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

3. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์
มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.
2558 (2558,13 พฤศจิกายน). ราชกิจจา
นุเบกษา. เล่ม 132 ตอนพิเศษ 295 ง.
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การ
วิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
การศึกษา ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี. 2539.
5. สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการ
ยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580. (พิมพ์ครั้งที่
2). กรุงเทพฯ. 2561.
6. กนกวรรณ สุวรรณที และสุนิสา นาคะเต.
การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมตัดสินใจ
ศึกษาต่อระดับปริญญาโทระหว่างในประเทศกับ
ต่างประเทศในหลักสูตรบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต (MBA) กรณีศึกษา: นักศึกษาชั้นปีที่
4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
จุลินพนธ์. คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัย
ศิลปากร. 2555.
7. สุพัฒน์ อาสนะ, เสาวลักษณ์ ศรีดาเกษ, กฤช
กันทร สุวรรณพันธุ์, สุทิน ชนะบุญ, อิศักดี พา
จันทร์ และคณะ. ความต้องการการศึกษาต่อใน
ระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรสาธารณสุขศาส
ตรมหาบัณฑิต ของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิริน
ธร จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิจัยและพัฒนา
ระบบสุขภาพ, 2562, 12(3). 233-239.
8. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.
2555 - 2559). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2556.
9. พระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก
พุทธศักราช 2562. (2562, 5 เมษายน). ราช

- กิจจานุเบกษา. เล่มที่ 136 ตอนที่ 43ก, หน้า 40 – 64.
10. สถาบันพระบรมราชชนก. แผนยุทธศาสตร์สถาบันพระบรมราชชนก สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ปี 2563 – 2567. นนทบุรี: สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. 2562.
11. อรุณ จีรวัฒน์กุล. สถิติทางวิทยาศาสตร์สุขภาพเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). วิทยพัฒน์. กรุงเทพฯ. 2556.
12. ทศนีย์ ชาติไทย. แรงจูงใจและความต้องการในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. รายงานการวิจัย. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. 2555.
13. สภาการสาธารณสุขชุมชน. ข้อบังคับสภาการสาธารณสุขชุมชน ว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ.2562. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 41ง 13 กุมภาพันธ์ 2562 หน้า 21-32.
14. พรรณพณัช จันทา และอัจฉริยา ปราบอริพาย. ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. Veridian E-Journal, Silpakorn University, 2558, 8(1), 291-318.
15. ธาตุณี ปลื้มสำราญ. ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. รายงานการวิจัย. ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2553.